

چهره‌نویسی

دکتر شریف حسین قاسمی
دانشگاه دهلي، دهلي

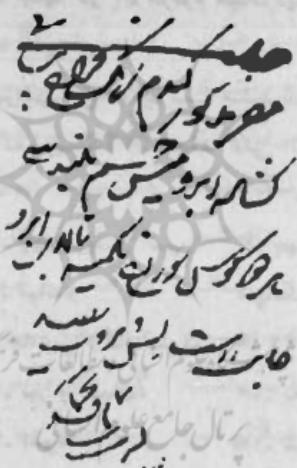
اطلاعات ما درباره «چهره‌نویسی» زياد نیست. بهر صورت چهره‌نویسی در هند از دير زمان معمول بوده و برای معرفی ظاهری اشخاص و جانوران و اشياء ديگر نوشته می‌شد و مشخصات اينها در آن مرقوم ميگرديد. چهره‌نویسی را میتوان باصطلاح امروزی «شناسنامه» تلقى کرد.

اثری داريم بنام «چهره‌نویسی» («لهرست مشترک نسخه‌های خطی فارسي پاکستان، ج ۵، من ۴۸۴۳») که نویسنده آن محمد علی آنرا در ۱۹ باب زیر ترتیب داده است:

- ۱- چهره‌نویسی آدم،
- ۲- چهره‌نویسی اسپ،
- ۳- چهره‌نویسی فيلان،
- ۴- شتر،
- ۵- میانه،
- ۶- پالکي (وسیله حمل و نقل انسانها)
- ۷- نرگار،
- ۸- جاموسن (گاو ميش)،
- ۹- (؟)،
- ۱۰- اسپ پادشاه،
- ۱۱- نير و كمان،
- ۱۲- تفنگ،
- ۱۳- تفنگ فرنگستان،
- ۱۴- آهو،
- ۱۵- شير،
- ۱۶- علوم انساني و مطالعات اجتماعي (پلنيگ؟)،
- ۱۷- باز،
- ۱۸- غوك،
- ۱۹- زره.

از اين عنوانها بدست می‌آيد که چهره‌نویسی آدم، جانوران و اشياء ديگر سوره استفاده انسان در آن زمان معمول می‌بوده است. هدف نویسنده در اين اثر اينست که ياد دهد چهره‌نویسی باید چطور انجام گيرد.

نویسنده این اثر خود را با توضیح چهره‌نویسی انسان بدینقرار شروع می‌کند:
 باب اول، چهره‌نویسی آدم:
 آدم سبز رنگ، شورا رنگ، سرخ رنگ، سفید رنگ، یاقوتی رنگ، گندم رنگ،
 فراخ پیشانی، گشاده ابرو، قدری پیوسته ابرو، میشی چشم، ازرق چشم...
 عکس یک «چهره» یا باید بگوئیم معرفی مشخصات چهره کتبی یک نفر در
 زیر چاپ می‌شود که از درستی بدست ما رسمیده است. نمی‌دانیم که این چهره
 متعلق به کدام دوره است و یا کجا نوشته شده بود، ولی چون جالب ترجمه است و
 غالباً کتاب، برای استفاده خوانندگان گرامی شامل این شماره می‌گردد:

(من عکس)

حلیة مقر مذکور: گندم رنگ، فراخ پیشانی، گشاده ابرو، میش چشم،
 بلندبینی، هر دو گوش سوراخ، تکمه بالای ابرو جانب راست، ریش و بروت سفید،
 تمام قد تخميناً ...